პროლეტარიებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТИ ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО И ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

 კვირა
14 იანვარი
1940 წ.
№ 11 (5712)
ფასი 10 კაპ

გუშინ, 13 იანვარს, 12 საათსა და 7 წუთზე არქტიკის ფლოტის ფლაგმანი „იოსებ სტალინი“ მივიდა ლეგენდარულ გემ „გიორგი სედოვთან“.

მთელი ჩვენი ქვეყანა ამაყობს გმირული დრეიფის სახელოვანი ადამიანებით.

სალამი დიდი სტალინის მიერ აღზრდილ მამაც გმირებს, არქტიკის უშიშარ დამპყროებთ!

არქტიკის დამპყრობლები

მოლოტოვი გემმა „სედოვმა“ და **ბისმა** გმირულმა ეკიპაჟმა თავი დააღწიეს სუსხიანი არქტიკის ბობოქარი ყინულების ტყვეობას. გუშინ 12 საათზე და 7 წუთზე არქტიკული ფლოტის მძლავრი ფლაგმანი ყინულმჭრელი „ი. სტალინი“ მივიდა ლეგენდარულ „გ. სედოვთან“. „ი. სტალინის“ გმირულმა ეკიპაჟმა სსრ კავშირის გმირის ი. პაპანინის და კაპიტან ბელოუსოვის მეთაურობით სასახელოდ შეასრულა პარტიისა და მთავრობის განსაკუთრებული დავალება.

ბოლშევიკურმა ნებისყოფამ კიდევ ერთი ბრწყინვალე გამარჯვება მოიპოვა ჩრდილოეთის ყინულოვან ოკეანის მკაცრ ბუნებასთან ბრძოლაში. შესანიშნავად იქნა შესრულებული პარტიის, მთავრობისა და დიდი სტალინის უაღრესად პასუხსაგები დავალება. არქტიკის დამპყრობლებმა საბჭოთა ადამიანების ბოლშევიკური სიმტკიცით გადალახეს ყოველგვარი სიძნელე და გამარჯვებულნი ბრუნდებიან სამშობლოში.

ათეული წლების განმავლობაში ოცნებობდნენ ჩრდილოეთის ყინულოვან ოკეანის ცენტრალური ნაწილის მეცნიერულად შესწავლაზე, მაგრამ ვერ იქნა გადალახული არქტიკის სტიქიის წინააღმდეგობა. „ფრამის“ დრეიფი ფრ. ნანსენის მეთაურობით 1893-1896 წლებში ეს იყო საქმის მხოლოდ დასაწყისი. დღემდე არ იყო სრულყოფილად შესწავლილი ოკეანის ცენტრალური ნაწილი. ამ ისტორიული ამოცანის გადაჭრა წილად ხვდათ საბჭოთა პოლარელებს, მსოფლიოში ყველაზე მოწინავე მეცნიერებას—საბჭოთა მეცნიერებას.

გმირი სედოველები სამშობლოში ბრუნდებიან მეტად მდიდარი მასალებით. მათი დღიურები და ჟურნალები უდიდეს ინტერესს წარმოადგენს. დაკვირვებანი და გამოკვლევანი, რომელიც მოიტანა „სედოვმა“, წარმოადგენენ ფასდაუდებელ საუნჯეს არქტიკის მეცნიერულად შესწავლის საქმეში. სედოველებმა გადალახეს ისეთი პარალელი, რომლისთვისაც მსოფლიოში არცერთ გემს არ მიუღწევია. სედოველებმა ყინულოვან ოკეანეში აღმოაჩინეს თვალსაჩინოდ მეტი სიღრმე, ვიდრე აქამდე იყო ცნობილი. მათი დაკვირვებანი წარმოდგენას იძლევიან ოკეანის ფსკერის გეოლოგიაზე. გვაძლევენ მდიდარ მასალას დედამიწის ზურგის ფორმის განსაზღვრისათვის. მეტად მნიშვნელოვანია ექსპედიციის ჰიდროლოგიური და მეტეოროლოგიური სამუშაოები. „სედოვის“ დრეიფი წარმოადგენს გაბედულ ნაბიჯს პარტიის XVIII ყრილობის იმ ისტორიული ამოცანის გადასაწყვეტად, რომელიც გულისხმობს მესამე ხუთწლედის ბოლოსათვის ჩრდილოეთის საზღვაო გზის ნორმალურად მომქმედ მაგისტრალად გადაქცევას. ამ მაგისტრალმა კი უნდა უზრუნველყოს გემ „ჩელიუსკინელი“ კავშირი შორეულ აღმოსავლეთთან.

საბჭოთა გმირი ხალხი ამაყობს იმით, რომ უაღრესად სერიოზული, ისტორიული ამოცანა შესრულეს ჩვეულებრივმა ადამიანებმა. სედოველების გმირული ეკიპაჟი 15 კაცისაგან, ჩვენი ქვეყნის მგზნებარე პატრიოტებისაგან შესდგება. ესენი არიან სტალინური მოდგმის ადამიანები. ლენინურ-სტალინურმა კომკავშირმა აღზარდა „სედოვის“ კაპიტანი ბადიგინი, ასე გაბედული და სამშობლოსადმი თავდადებული. სრულიად კანონიერად ამაყობენ „კრასინელები“ თავის კოლექტივში გამობრძმედილ არქტიკის ზღვების ამ შტურმანის ვაჟკაცური საქმეებით. საბჭოთა ხალხისაგან შეისისხლხორცეს მამაცმა სედოველებმა საუკეთესო თვისებები. ამიტომაც მათი შესანიშნავი გმირობა — ეს გოლიათი საბჭოთა ხალხის ახალი გმირობაა, მხურვალე პატრიოტიზმის საუცხოო ნიმუშია.

ორ წელზე მეტია, რაც დაიწყო „სედოვის“ დრეიფი. 26 თვის განმავლობაში უსაზღვრო ოკეანის ყინულებს თავის ნებაზე მიჰყავდათ „სედოვი“, ბევრჯერ ეძუქრეოდნენ მას დამსხვრევით, მაგრამ „სედოვი“ ქედს არ იხრიდა სტიქიის წინაშე. ვერც პოლარულმა ღამემ, ვერც საშინელმა ქარბუქმა, ვერც ყინულების იერიშმა ვერ გასტეხა სედოველების ნებისყოფა. ისინი მშვიდად და მამაცურად განაგრძობდნენ თავის მეცნიერულ დაკვირვებებს. ყველაზე მძიმე და საშინელ წუთებშიც კი გმირ სედოველებს არ აშინებდათ თავისი ბედი, ისინი პირისპირ ხვდებოდნენ ყოველგვარ სიძნელეს, შეუპოვრად იბრძოდნენ სამშობლოს გულისათვის, ხალხისათვის, დიდი სტალინისათვის. ხმელეთს ათეული ათასი კილომეტრებით დაშორებულნი, ისინი ერგრძნობდნენ საბჭოთა მრავალმილიონიანი ხალხის მზრუნველობას, ისინი გრძნობდნენ საბჭოთა ხალხის შეუღრეკელ ძალას, მის კეთილშობილ თვისებებს.

და მართლაც, საბჭოთა ქვეყნის 183-მილიონიანი ხალხის მთელი ყურადღება მიპყრობილი იყო ჩრდილოეთის პოლუსისაკენ. ამ დღეებში მთელი ჩვენი ფიქრები გმირ სედოველებთან იყო, რომელთა თავგანწირვა. შეუპოვრობა და ვაჟკაცობა აღტაცებას იწვევს და ჭეშმარიტად ქებათა-ქების ღირსია.

დიდი სტალინის მამობრივი მზრუნველობა ათბობდა და აღაგზნებდა სედოველებს, გამარჯვების ურყევ რწმენას უნერგავდა მათ. გულში ატარებდნენ რა დიდი სტალინის სახელს, ისინი იმედით აღსავსენი მიმართავდნენ ბელადს:

„თქვენი სახელი, ამხანაგო სტალინ, ჩვენთვის გზის მანათობელი ვარსკვლავია. რომელიც სამშობლოში გამარჯვებულს მოგვიყვანს“.

ბოლშევიკური დაპირება შესრულებულია!

გმირი სედოველები სამშობლოში გამარჯვებული მოდიან. დიდ სტალინთან ერთად მთელი საბჭოთა ხალხი მაგრად ართმევს ხელს თავის საამაყო შვილებს, რომელთაც ახალი დიადი შარავანდედით შეჰმოსეს ჩვენი მშვენიერი სამშობლო.

დიდება გმირ სედოველებს!

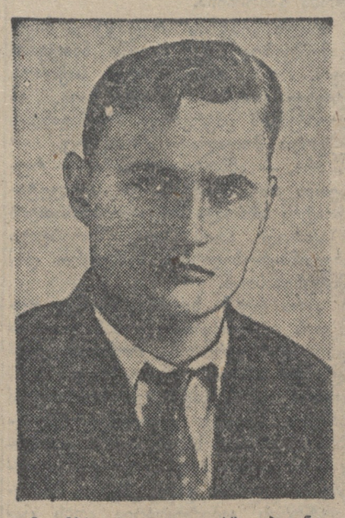

ყინულმჭრელ „გ. სედოვის“ კაპიტანი
ჯ. ს. ბადიგინი

საბჭოთა კავშირის გმირი
ი. დ. პაპანინი

ყინულმჭრელ „ი. სტალინის“ კაპიტანი
ბელოუსოვი

ყინულმჭრელი „ი. სტალინი“ „სედოვთან“ მივიდა

13 იანვარს ჩრდილოეთის საზღვაო გზის მთავარმა სამმართველომ ამხ. პაპანინისაგან შემდეგი რადიოგრამა მიიღო:

„13 იანვარს, 12 საათსა და 7 წუთზე, ყინულმჭრელი „ი. სტალინი“ მივიდა ყინულმჭრელ გემ „გიორგი სედოვთან“. დავალების პირველი ნაწილის შესრულების შესახებ მოახსენეთ საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალურ კომიტეტს — ამხანაგ სტალინს და სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს — ამხანაგ მოლოტოვს.

პაპანინი“

ყინულმჭრელი „ი. სტალინი“ „სედოვს“ მიუახლოვდა

ყინულმჭრელი „ი. სტალინი“, 13 იანვარი (საკდესის რადიო). დღეს დილის 7 საათზე ყინულმჭრელმა „ი. სტალინმა“ კვლავ დაიწყო გზის გაკვლევა სედოველებისაკენ, რისთვისაც გამოიყენა ყინულგასაყარი მსჭვალულად დამტვრეული ყინულის ზოლებში. 12 საათსა და 07 წუთზე ყინულმჭრელი „სედოვს“ მიუახლოვდა. ყველა სედოველი ჯანმრთელად არის.

დიდი სტალინის პატივსაცემად აღტაცებული ვაშას შეძახილით შეხვდნენ ისინი ჩვენი ყინულმჭრელის მიახლოვებას.

გაიმართა საზეიმო მიტინგი. სედოველების სახელით სიტყვა წარმოსთქვა ყინულმჭრელის კაპიტანმა ამხ. ჯ. ს. ბადიგინმა. მან ილაპარაკა იმის შესახებ, რომ მხოლოდ სოციალიზმის ქვეყანაში ფასდება დიდად ადამიანის სიცოცხლე. მხოლოდ საბჭოების ქვეყანაში, რომელსაც ბოლშევიკების პარტია და ჩვენი დიდი სტალინი ხელმძღვანელობს, იჩენენ უდიდეს მზრუნველობას ადამიანისადმი. ამ სიყვარულსა და მზრუნველობას მუდამ გრძნობდნენ სედოველები. ისინი არასოდეს არ ყოფილან მარტონი. სიყვარულისა და მეგობრობის პირველი თავისი სიტყვით სედოველები მიმართავენ მშობლიურ იოსებ ბესარიონის-ძე სტალინს.

ი. პაპანინი

კრასინელები მიესალმებიან სედოველებს

ვლადივოსტოკი, 13 იანვარი (საკდესი). დაძაბული ყურადღებით ადევნებდა თვალყურს „სედოვის“ დრეიფს ორდენოსან ყინულმჭრელ „კრასინის“ ეკიპაჟი. დეპეშებს იმის შესახებ, რომ ყინულმჭრელმა „ი. სტალინმა“ წინ წაიწია მამაცი სედოველებისაკენ, აქ მოილოდნარებით კითხულობდნენ. კრასინელები ამაყობენ სედოველებით, რომელთაც ხელმძღვანელობს მამაცი კაპიტანი ამხ. ჯ. ს. ბადიგინი. და ეს გასაგებიც არის. ამხ. ბადიგინი ყინულმჭრელ „კრასინზე“ გაიზარდა. მან აქ დაიწყო არქტიკული ზღვების შტურმანის პრაქტიკული მუშაობა, ძალას იკრეფდა და სწავლობდა, თუ როგორ დაეძლიოთ არქტიკის მკაცრი ზღვები.

ყინულმჭრელ „კრასინის“ კაპიტნის უფროსი თანაშემწე ამხ. საგაიდაკი გადმოგვცემს შემდეგ მოგონებას:

— 1937 წელს „კრასინმა“ დაამთავრა გემების გაყვანა არქტიკა. აღმოსავლეთ სექტორში და ყინულმჭრელი გემების „სადკოს“ და „სედოვის“ დასახმარებლად გაეშორა. ამხ. ბადიგინი არ მონაწილეობდა ამ რეისში, რადგან იგი შვებულებაში იყო, ხოლო როცა ყინულმჭრელი თითქმის მჭიდროდ მიუახლოვდა „სადკოს“, მე დავინახე, რომ ჩვენსკენ ყინულზე ადამიანი მორბის. კრასინელების განცვიფრებას საზღვარი არ ჰქონდა, როცა დანახეს, რომ ეს ადამიანი ამხ. ბადიგინი იყო.

— შვებულებაში წავიდა და არქტიკაში კი აღმოჩნდა. ვერ ჩერდება ეს ადამიანი დედამიწაზე! — ხუმრობდნენ ბადიგინის ამხანაგები. იგი უკვე დანიშნული იყო მაშინ კაპიტნის მეორე თანაშემწედ „სადკოზე“.

კრასინელები მგზნებარე ძმურ სალამს უძღვნიან მამაც სედოველებს და მათს სახელოვან კაპიტანს ამხ. ჯ. ს. ბადიგინს.

ბულგარული პრესა სედოველთა გმირული მეშაობის შესახებ

სოფია, 12 იანვარი (საკდესი). ამ უკანასკნელ ხანს ბულგარული გაზეთები ყურადღებით ადევნებენ თვალყურს ყინულმჭრელ „ი. სტალინის“ ექსპედიციას, რომელიც მოეწყო ყინულის ტყვეობიდან ყინულმჭრელ „სედოვის“ გამოსაყვანად.

გაზეთმა „დნევნიკმა“ გუშინ დიდი სტატია გამოაქვეყნა „სედოვის“ სურათითა და ამხ. პაპანინის პორტრეტით. გაზეთი დაწვრილებით ასწერს „სედოვის“ მთელ გზას და არქტიკული ყინულებიდან მის გამოსაყვანად მიღებულ ზომებს. დასასრულ, გაზეთი სწერს: „სედოვმა“ მრავალი მნიშვნელოვანი გამოკვლევა ჩაატარა არქტიკაში და მთელი რიგი ძვირფასი აღმოჩენა მოახდინა. ამ აღმოჩენებს უდიდესი მნიშვნელობა აქვთ ჰოლუსისაკენ და პოლარული ადგილებისაკენ ახალი ექსპედიციების მოწყობისათვის. ამ პოლარული გემის ეკიპაჟმა, რომელმაც მრავალი თვე დაჰყო ყინულებში და პოლარული რაიონი შეისწავლა, ნამდვილი გმირობა ჩაიდინა. მის დაბრუნებას მოუთმენლად ელიან არა მარტო საბჭოთა კავშირის, არამედ სხვა ქვეყნების სამეცნიერო წრეებიც“.

გაზეთი „ზორა“ სტატიაში „საბჭოთა პოლარული ექსპედიციის მუშაობა და საბჭოთა მეცნიერების მიღწევები“ სწერს: „განსაკუთრებით მძიმე პოლარულ პირობებში მომეშავე სედოველთა მეცნიერული გამოკვლევები ნამდვილ გმირობას წარმოადგენს.. საბჭოთა პოლარული ექსპედიციის საქმიანობა, — სწერს დასასრულ გაზეთი,—საბჭოთა მეცნიერების ძვირფას მიღწევებს მოწმობს“.

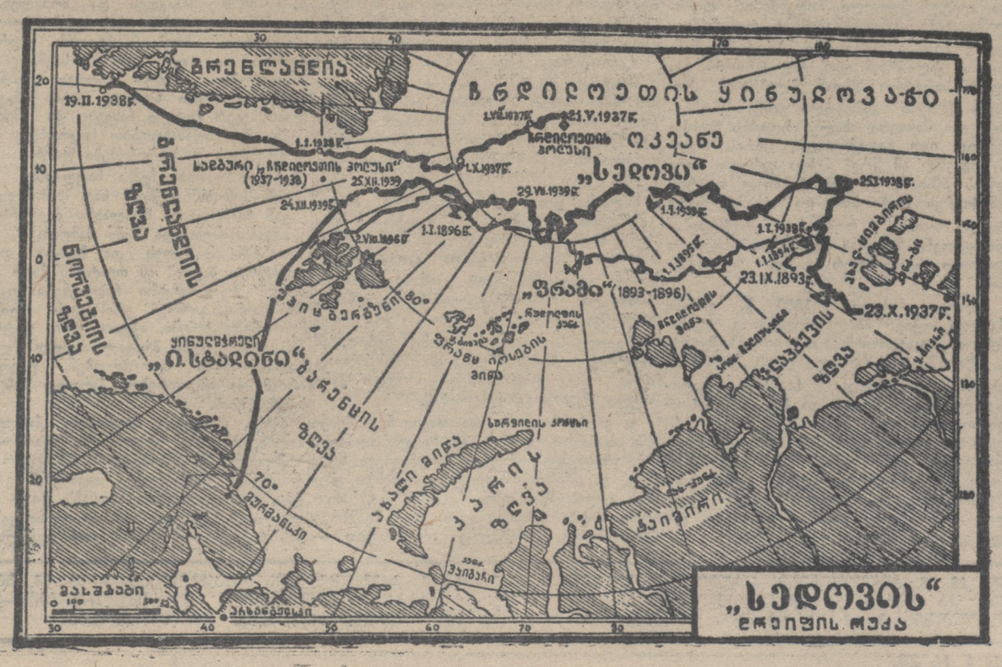

ლენინის ღღეების წინ

მთელს საბჭოთა კავშირში გაჩაღდა მზადება ლენინის დღეებისათვის.

ქარხანა „კაგრუკის“ (მოსკოვი) საამქროებში 50 აგიტატორი საუბარს აწყობს თემაზე: „16 წელი ულენინოდ. სტალინის ხელმძღვანელობით, ლენინური გზით“. საქარხნო ბიბლიოთეკის მეთაური აწყობენ მხატვრული ლიტერატურის წაკითხვას ვლადიმერ ილიას-ძის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის შესახებ.

○

დაზგათმშენებელი ქარხანა „კრასნი პროლეტარი“ (მოსკოვი) პარტიულმა კაბინეტმა სემინარები და კონსულტაციები მოაწყო აგიტატორებისათვის. საქარხნო ბიბლიოთეკასა და პარტკაბინეტის კლუბში ეწყობა ლენინისადმი მიძღვნილი ლიტერატურისა და ფოტოდოკუმენტების გამოფენა.

ბელორუსიის დედაქალაქის საწარმოებში, დაწესებულებებში, კლუბებში და ყოფილ საარჩევნო უბნებში ვ. ი. ლენინის ხსოვნისადმი მიძღვნილი საუბრები და მოხსენებები იმართება.

პარტიული აქტივის მინსკის სახლში და ქალაქის პარტიულ კაბინეტებში იმართება საინსტრუქციო საუბრები მომხსენებელთა და აგიტატორთათვის.

○

პარტიის სარაის რაიკომმა (რიაზანის ოლქი) რაიონის პარტიულ-კომკავშირული აქტივიდან 40 ამხანაგი გამოჰყო, რომლებიც კოლმეურნეობებში გამოდიან მოხსენებით ვ. ი. ლენინის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის შესახებ. (საკდესი).

„დაისი“

ნემიროვიჩ - დანჩენკოს სახელობის თეატრში

მოსკოვი (ბილდაპარატით საკ. **კორესპონდენტისაგან**). ნემიროვიჩ-დანჩენკოს სახელობის თეატრმა დაიწყო მუშაობა „დაისის“ დადგმაზე. დირიჟორი აკულოვი მუშაობს ცალკე შემსრულებელთა მიერ ეროვნული პარტიების შესწავლაზე. მალხაზის როლს შეასრულებენ არტისტები ობუხოვი, ძერსიაკოვი პოლიაკოვი; ციაზოს როლს — ანიკეენკო, კანდელაკი, პეტროვი; მარხის როლს — ივანოვა, დამს. არტ. ეემარსკაია, ფედოსეევა; ნანოს როლს — დანილოვა, იანკო. რეჟისორად მიწვეულია დამსახ. არტ. ი. ზავადსკი, დეკორაციებს დახატავს მხატვარი დმიტრიევი, რეჟისორის ასისტენტია კანდელაკი. ოპერა მზად იქნება სეზონის დასასრულს. მასობრივი მუყაოებელი სპექტაკლს ნახავს ახალი სეზონის დასაწყისში. თეატრის ამ მუშაობას დიდ ყურადღებას აქცევს ვ. ი. ნემიროვიჩ-დანჩენკო.

ლენინგრადის სამხედრო ოლქის შეგაგი უარჰყოფს

ფინეთში საომარი მოქმედების მეორე სამკვირეულის განმავლობაში არსებითი ცვლილებები ფრონტზე არ მომხდარა. თუ პირველი სამკვირეულის განმავლობაში ადგილი ჰქონდა სერიოზულ ოპერაციებს, რაც ფინეთის ტერიტორიაზე საბჭოთა ჯარისათვის პლაცდარმების შექმნით დამთავრდა, მეორე სამკვირეულის განმავლობაში საომარი მოქმედება მეტწილად მზვერავი რაზმებისა და მცირე ფეხოსანი ნაწილების ჩვეულებრივი შეტაკებებით განისაზღვრა. უცვლად დამეგვარმა ძლიერმა ყინვებმა მნიშვნელოვნად შეამსუბუქეს ფინეთის ჯარის მდგომარეობა, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, ამ უკანასკნელმა ვერ შესძლო სერიოზულად გამოეყენებინა ხელსაყრელი ვითარება.

მაგრამ, სამაგიეროდ, უცხოეთის პრესამ, განსაკუთრებით საფრანგეთის პრესამ და, ეწინარეს ყოველისა, საფრანგეთის ჰავასის სააგენტომ მოასწრეს ამ პერიოდში განვითარებინათ დიდი ოპერაციები საბჭოთა ჯარის მიმართ ცილისმწამებლური ბორების ფაბრიკაციის დარგში. შტაბს არა აქვს დრო ყოველდღე უარჰყოს უცხოეთის სააგენტოების წარმომადგენელთა თვითეული ცილისმწამებლური ჭორი. მაგრამ შტაბს მიაჩნია, რომ უსარგებლო არ იქნებოდა ხანგამოშვებით შეეჯამებინათ ამ ვაიბატონების ცილისმწამებლური კამპანია და გამოემჟღავნებინათ მათი ნამდვილი სახე.

1. უცხოეთის სააგენტოები, ეყრდნობიან რა მითიურ „წყაროებს“ ჟენევიდან, ჰელსინკიდან და რიგიდან, ირწმუნებიან, — ირწმუნებიან კი არა, ხმის ჩახლჩამდე გაჰკივიან, — რომ ფინეთის ჯარმა ყველა მიმართულებით გაარღვია ფრონტი, გადავიდა საბჭოთა საზღვრებზე და ოპერაციებს აწარმოებს ესო კავშირის ტერიტორიაზე. ეს მტკნარი სიცრუეა, თანაც ბავშვური, სულელური, სასაცილო სიცრუეა. სინამდვილეში ფინეთის ჯარს არც ერთი მიმართულებით არ მიუღწევია საბჭოთა კავშირის საზღვრებამდე. და საეჭვოა, რომ მათ ასეთი ამოცანა დაესახოთ. ფინეთის ჯარი დაშორებულია საბჭოთა კავშირის საზღვარს ვიბორგის მიმართულებით 70 კილომეტრით, სერდობოლის მიმართულებით—80 კილომეტრით, პეტსამოს მიმართულებით, პეტსამოს სამხრეთით, — 130 კილომეტრით, ულიაბორგის მიმართულებით როვანიემის მხრივ — 120 კილომეტრით და სუომუსალმის მიმართულებით — 10-15 კილომეტრით.

2. უცხოეთის სააგენტოები და განსაკუთრებით კი ჰავასის სააგენტო, ეყრდნობიან რა იმავე „წყაროებს“, ამტკიცებენ, რომ სუომუსალმის რაიონში წარმოებულ ბრძოლაში საბჭოთა მე-44 დივიზიამ „14 ათასი კაცი დაჭკარგა“.

ეს მტკიცება არის მისი უხეირო ავტორების საოცარი ფანტაზია. მე-44 დივიზიას ფრონტზე სულ 10 ათას კაცზე მეტი არ ჰყოლია. როგორ შეეძლო მას დაეკარგა 14 ათასი კაცი? სინამდვილეში საბჭოთა ჯარს აქ 900 კაცზე მეტი არ დაუკარგავს. ამასთან ეს ზარალი უმეტესად აიხსნება უცებ დამდგარი ყინვებით, ვიდრე ფინეთის ჯარის მოქმედებით. მაგრამ უცხოეთის ჭორიკანები გულმოდგინედ სდუმან იმის შესახებ, რომ ფინეთის ჯარმა აქ დაჰკარგა მოკლულებისა და დაჭრილების სახით არა ხაკლებ 2.000 კაცისა, ამასთან ფინელი შუკკორები მხეცურად ჰალავდნენ თავიანთ დაჭრილებს, რათა არ დაეტოვებინათ საბჭოთა ჯარის ხელში ენის მომტანიც კი.

3. უცხოეთის სააგენტოები ამტკიცებენ იმავე „წყაროებზე“ დაყრდნობით, რომ ფინეთის ჯარმა შესწყვეტა მიმოსვლა მურმანის რკინიგზაზე და რომ ეს გზა ამჟამად „სრულიად პარალიზებულია“. ეს ისეთივე სიცრუეა, როგორც წინა მტკიცება. ეს იქიდანაც სჩანს, რომ, როგორც ზევით არის ნათქვამი, ფინეთის ჯარი არც ერთ პუნქტში არ მისულა საბჭოთა კავშირის საზღვრებამდე, რომ ფინეთის ჯარი დაშორებულია საბჭოთა კავშირის საზღვრებს ათეული კილომეტრებით, ხოლო მურმანის რკინიგზას ასეულ კილომეტრებით. სიიამდილეში მურმანის რკინიგზას ერთი წუთითაც კი არ შეუწყვეტია თავისი მუშაობა.

4. იგივე უცხოეთის სააგენტოები, ეყრდნობიან რა ყველასათვის უცნობ იმავე მითიურ „წყაროებს“, ამტკიცებენ, რომ „რუსებმა დაჰკარგეს პეტსამო“, რომ „რუსებმა დასახმარებლად მოიწვიეს გერმანელები“, რომ 20, 40, თუ 140 „გერმანელი სამხედრო ინსტრუქტორი ჩამოვიდა სსრ კავშირში საბჭოთა ჯარის რეორგანიზაციისათვის“. საქიროდ მიგვაჩნია განვაცხადოთ, რომ ეს საოცარი ჭორი თავისი სიცრუით უცხოელ სააგენტოთა ვაიბატონების ყველა სხვა ჭორს აღემატება. პეტსამო 1 დეკემბრიდან საბჭოთა ჯარის ხელშია. საბჭოთა ჯარს, ფინეთის პირველი სახალხო კორპუსის ნაწილებთან ერთად, რომლებიც ამ ახლო ხანში ჩამოვიდნენ პეტსამოში, არა თუ უკავია პეტსამო, არამედ ამ ჯარმა წინ წაიწია პეტსამოს სამხრეთით 130 კილომეტრზე. რაც შეეხება „გერმანელ სამხედრო ინსტრუქტორებს“, რომლებიც თითქოს სსრ კავშირში ჩამოვიდნენ „საბჭოთა ჯარის რეორგანიზაციისათვის“, ჩვენთვის უხეირხოლია ამ ფანტასტიური და სულელური ლაყბობის უარყოფაც კი. ჩვენ ვფიქრობთ, რომ მხოლოდ ცხოველურ შიშს გერმანიასა და სსრ კავშირს შორის სამხედრო ბლოკის პერსპექტივის წინაშე შეეძლო ეკარნახებინა საფრანგეთის სააგენტოს ვაიბატონებისათვის ეს სულელური და საოცარი სიცრუე.

ჩვენ გვესმის, რომ უცხოეთის სააგენტოებს დავალებული აქვთ მათი ბატონებისაგან ჰროპაგანდა აწარმოონ „საბჭოთა ჯარის წინააღმდეგ“ და ისინიც აწარმოებენ ამ „პროპაგანდას“ ცრუ ჭორების უხვად შეთხზვით, რათა გაამართლონ თავიანთი არსებობა. მაგრამ რა ღირებულება აქვს ჰროპაგანდას, რომელიც ეყრდნობა არა ფაქტებს, არამედ მოტყუებას? საზოგადოებრივი აზრის სისტემატური მოტყუება — ამაში ხომ არ მდგომარეობს „ცივილიზაციის“ დამცველთა „ჰროპაგანდა“? ჩვენ არ გვეშინია რომ ფინეთის ბრესის წარმომადგენლებს შეეძლოთ ასე დაცემულიყვნენ.

ოპერაციული ცნობა

ლენინგრადის სამხედრო ოლქის შტაბისა

12 იანვრის განმავლობაში **უხტისა** და **რებოლის** მიმართულებით სწარმოებდა მზვერავთა ძიება. **პეტროზავოდსკის** მიმართულებით შეტაკება ხდებოდა ქვეითი ჯარის ნაწილებს შორის. **კარელიის** ყელზე მზვერავთა ძიება და არტილერიის კანტი-კუნტი სროლა იყო.

ჩვენი ავიაცია საბრძოლო ფრენას აწარმოებდა ზვერვისათვის.

○

13 იანვრის განმავლობაში **უხტისა** და **რებოლსკის** მიმართულებით მზვერავი პარტიები მოქმედებდნენ. **პეტროზავოდსკის** მიმართულებით კვლავ გრძელდებოდა ქვეითი ჯარის ნაწილების შეტაკება. **კარელიის** ყელზე მზვერავთა მოქმედებაა და ზოგიერთ უბნებში იშვიათად სწარმოებს საართილერიო სროლა.

ჩვენმა ავიაციამ ალაგ-ალაგ ყუმბარები დაუშინა რკინიგზის კვანძებსა და სამხედრო ობიექტებს.

სოფიაში დაბრუნდა ბულგარეთის სავაჭრო დელეგაცია

სოფია, 12 იანვარი (საკდესი). დღეს, დილით, სსრ კავშირიდან სოფიაში დაბრუნდა ბულგარეთის სავაჭრო დელეგაცია. დელეგაციას ვაგზალზე შეხვდნენ: მთავრობა პრემიერ-მინისტრ კოსეიევანოვის მეთაურობით, აგრეთვე სსრ კავშირის სრულუფლებიანი წარმომადგენელი ამხ. ლავრენტიევი, სრულუფლებიანი წარმომადგენლობის მრჩეველი ამხ. პრასოლოვი და სხვადასხვა სავაჭრო ორგანიზაციათა წარმომადგენლები. **დელეგაციის** ხელმძღვანელმა, ფინანსთა მინისტრმა ბოჟილოვმა გაზეთ „ვჩერა ი დნესის“ კორესპონდენტს განუცხადა, რომ ბულგარეთსა და სსრ კავშირს შორის ვაჭრობისა და ზღვაოსნობის შესახებ დადებულ ხელშეკრულებას დიდი მნიშვნელობა აქვს ბულგარეთის სახალხო მეურნეობისათვის. მოსკოვში, — განაცხადა ბოჟილოვმა, — ჩვენ ძალიან კარგად მიგვიღეს და სულ მუდამ დიდი ყურადღებით გვეპყრობოდნენ.

შინაპოლიტიკური მდგომარეობა იაპონიაში

ტოკიო, 10 იანვარი (საკდესი). იაპონიის გაზეთები კვლავ დიდ ყურადღებას უთმობენ დაძაბულ შინაპოლიტიკურ მდგომარეობას. გაზეთები აღნიშნავენ, რომ ამ უახლოეს დღეებში აუცილებელია აბეს კაბინეტის გადადგომა. გაზეთების სიტყვით, უკანასკნელ დღეებში, აბემ აზრი გამოიცვალა და გადადგომას აპირებს.

○

გაზეთი „ასახი“ სწერს, რომ „მეორე საუბრის შემდეგ, რომელიც პრემიერსა და სამხედრო მინისტრ ხატას შორის მოხდა, პრემიერმა პოზიცია შეიცვალა, ვინაიდან არმიამ მხარი არ დაუჭირა კაბინეტს. აბეს გარკვეული პასუხი ჯერ არ უთქვამს, მაგრამ, აშკარაა, მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ გადადგომა აუცილებელია. მისი განწყობილება კაბინეტის ყველა წევრს გადაედო“. გაზეთი აღნიშნავს, რომ „პოლიტიკურ ცვლილებათა საკითხში გადამწყვეტი სიტყვა რჩება სამხედრო მინისტრ ხატას, რომელმაც პრემიერს უნდა მოახსენოს არმიის საბოლოო აზრი“.

9 იანვარს ხატა ეთათბირა სამხედრო სამინისტროს ლიდერებს. ამ თათბირზე მან გამოარკვია არმიის საბოლოო პოზიცია აბეს კაბინეტის მდგომარეობის საკითხში. „არმიას, — სწერს გაზეთი „ასახი“, — არ შეუძლია დიდხანს მოითმინოს პოლიტიკური მოუსვენრობის მდგომარეობა იმ დროს, როცა საჭიროა მთელი ყურადღება ჩინეთის პრობლემის გადაწყვეტას მიექცეს. თუ აბე ინიციატივას ვერ გამოიჩენს, მაშინ არმია დასთანხმდება, რომ პოლიტიკური ცვლილებანი მოხდეს“.

ამავე დროს გაზეთი „კოკუმინი“ აღნიშნავს უმაღლესი პოლიტიკური წრეების აქტიურ მოქმედებას; ამ წრეებში უკვე ემზადებიან იმისათვის, რომ მომავალი კანდიდატურები წამოაყენონ კაბინეტის პრემიერის პოსტზე. პირველი ვარიანტის მიხედვით, ასახელებენ კონოეს, რომელსაც შესაძლებლობა მიეცემა შეჰქმნას „ძლიერი კაბინეტი“. მაგრამ თვით კონოე დიდ სურვილს არ იჩენს მიიღოს ეს წინადადება. მეორე ვარიანტის მიხედვით, განიხილულია პრემიერად აირჩიონ ერთერთი შემდეგი სამი გენერალიდან — სუგიამა, ტერაუჩი ან ახლანდელი სამხედრო მინისტრი ხატა. ამასთან განიხილული აქვთ ერთერთ მათგანს შესაძლებლობა მისცენ პოლიტიკურ პარტიებთან კოალიციის საფუძველზე შეადგინოს კაბინეტი. შემდეგ გაზეთი აღნიშნავს, რომ ფინანსიურ და ზოგიერთ პოლიტიკურ წრეებში პრემიერის პოსტზე გენერალ უგაკის კანდიდატურას ასახელებენ. „კოკუმინის“ სიტყვით, აბეს კაბინეტის მდგომარეობა საბოლოოდ ამ კვირის დასასრულს გამოირკვევა, რის შემდეგ პოლიტიკური სიტუაცია შეიცვლება. უკანასკნელი ცნობების თანახმად, დღეს კონოე ბეჭდის მცველ ლორდ იუასას ესაუბრა შექმნილ მდგომარეობის მესახებ. გაზეთი „ნიციჩ-ნიცი“ აღნიშნავს: კონოე და იუასა „მივიდნენ ერთ აზრამდე, რომ საჭიროა შექმნილი პოლიტიკური სიტუაციის შეცვლა და ღონისძიებათა დაუყოვნებლივ დამუშავება იაპონიაში პოლიტიკური სიმტკიცის აღსადგენად“.

○

ტოკიო, 12 იანვარი (საკდესი). გაზეთები კვლავ დიდ ყურადღებას აქცევენ აბეს კაბინეტის მომავალ გადადგომასთან დაკავშირებით შექმნილ შინაპოლიტიკურ ვითარებას. ტახტთან ახლო მდგომი პოლიტიკური მოღვაწეები, მათ შორის კონოე და ბეჭდის მცველი ლორდი იუასა, მეტად აქტიურ მუშაობას ეწევიან იმისათვის, რომ გამოძებნონ კანდიდატურა ისეთი პრემიერის პოსტისათვის, რომელიც ძლიერი კაბინეტის შედგენას შესძლებდა. როგორც გაზეთი „იომიური“ აღნიშნავს, სამხედრო და საზღვაო წრეები დაჟინებით სთხოვენ კონოეს იკისროს ახალი კაბინეტის შედგენა. მაგრამ კონოე არ იჩენს სურვილს მთავრობის ხელმძღვანელის როლი იკისროს ესოდენ რთულ და ძნელ ვითარებაში. ამ საკითხზე კონოემ განაცხადა: „ვამჯობინებ ჩემს ადგილზე დავრჩეო“.

სამხედრო წრეებს, — სწერს გაზეთი „იომიური“, — არა სურთ, რომ პრემიერის პოსტზე წამოყენებულ იქნას ნამდვილი სამსახურის ერთერთი გენერალი — სუგიამა, ხატა ან ტერაუჩი, რომლებიც მოხსენებული იყვნენ, როგორც შესაძლო კანდიდატები პრემიერის პოსტზე. ამავე დროს პოლიტიკურ ასპარეზზე ჩნდებიან ისეთი ფიგურები, როგორიც არიან გენერალი კოისო (კოლონიების ყოფილი მინისტრი ხირანუმას კაბინეტში), გენერალი არაკი, გადამდგარი გენერალი სუძუკი (ამჟამად საიდუმლო საბჭოს წევრი), გენერალი მინამი (ამჟამად კორეის გუბერნატორი), შემდეგ ხირანუმა, კიდო, იკედა და ხიროტა. დღეს ბარონი ხარადა, გენრო საიონძის პირადი მდივანი, გაემგზავრა გენროსთან, რათა ეცნობინა კონოესა და იუასის აზრი ახალი პრემიერის დანიშვნის შესახებ. მას შემდეგ, რაც გენრო თანხმობას მისცემს ამა თუ იმ კანდიდატურაზე, კაბინეტი გადადგება. როგორც სჩანს, ეს მოხდება 15 ან 16 იანვარს.

○

ლონდონი, 12 იანვარი (საკდესი). რეიტერის სააგენტოს ტოკიოელი კორესპონდენტი იუწყება, რომ როგორც მან საიმედო წყაროებიდან გაიგო კაბინეტის სხდომის შემდეგ პრემიერმა აბემ თავის კოლეგებს აცნობა, რომ მას განზრახვა აქვს ურჩიოს იმპერატორს დასათხმდეს კაბინეტის გადადგომაზე.

ინგლისი და საფრანგეთი ომის ახალ კერებს ჰქმნიან

ბერლინი, 12 იანვარი (საკდესი). გაზეთმა „კელნიშე ცაიტუნგმა“ მოათავსა სტატია ინგლის-საფრანგეთის ცდების შესახებ გააჩაღოს ომი ჩრდილოეთში.

ინგლისი და საფრანგეთი, სწერს გაზეთი, ძლიერ ზეგავლენას ახდენენ შვეიცარიასა და ნორვეგიაზე. ცდილობენ რა აიძულონ ისინი ფართო „დახმარება“ აღმოუჩინონ ფინეთს. ინგლისი და საფრანგეთი ცდილობენ მიაღწიონ იმას, რომ სკანდინავიის ორივე სახელმწიფომ თავისი სამხედრო საშუალებებით „დახმარება“ გაუწიოს ფინეთს.

ცნობილია, თუ ნამდვილად რა სარჩული უდევს ინგლისისა და საფრანგეთის მოწოდებებსა და ცდებს. შვეიცარიისა და ნორვეგიისათვის აშკარა უნდა იყოს, სწერს გაზეთი, რომ ყოველგვარი დათმობა ინგლისისა და საფრანგეთის სასარგებლოდ, მაგალითად, თავის ტერიტორიაზე სამხედრო დასაყრდენი პუნქტების მიცემა, ნიშნავს ნეიტრალიტეტის დარღვევას, ხოლო ეგრეთწოდებული ჟენევის ვალდებულების (მანერჰაიმის ფინეთისათვის დახმარების აღმოჩენის შესახებ) შესრულება ძირს გამოუთხრის შვეიცარიისა და ნორვეგიის დამოკიდებულებას გერმანიასთან და საბჭოთა კავშირთან და მაშინ აშკარა გახდება, რომ შემდგომი დარჩენა ერთა ლიგაში, რომელიც ინგლისისა და საფრანგეთის მბრძანებლობის ქვეშ იმყოფება, შეუთავსებელია ნამდვილ ნეიტრალიტეტთან.

ყველასათვის გასაგებია, რომ ფინეთის ბედი არ აწუხებს ინგლისსა და საფრანგეთს, განაგრძობს გაზეთი, და მათს „დახმარებას“ აქვს ერთი მიზანი — შვეიცარია და ნორვეგიის ომში ჩაბმის გზით ზიანი მიაყენოს გერმანიას და, უწინარეს ყოვლისა, ხელი შეუშალოს შვეიცარიიდან მადნეულის შეზიდვას გერმანიაში. ამაზე თანხმობის მიცემა, ხაზგასმით აღნიშნავს გაზეთი, მოასწავებს გერმანიის მოწინააღმდეგეთათვის დახმარების გაწევას და ნეიტრალიტეტის დარღვევას.

ინგლისი და საფრანგეთი ყოველნაირად ცდილობენ შეჰქმნან ომის ახალი პლაცდარმი. ამასთან გაზეთი ეყრდნობა საფრანგეთის ჰოლკოვნიკის ფაბრის ნათქვამს, რომელიც ნეიტრალური ქვეყნებისაგან მოითხოვს უყოყმანოდ შეასრულონ ინგლისისა და საფრანგეთის ყოველგვარი პირობა, რაც აუცილებელია იმისათვის, რომ ფინეთი ომის კერად გადაიქცეს.

გაზეთი „ჰამბურგერ ფრემდენბლატის“ ყენეველი კორესპონდენტი სწერს, რომ ფინეთისათვის „დახმარების“ აღმოჩენაზე ლაპარაკით ინგლისი და საფრანგეთი ცდილობენ მიიმხრონ ნეიტრალური ქვეყნები, რომლებსაც თითქოს გერმანია ემუქრება, და თავიანთი სამხედრო საყრდენი პუნქტები შეჰქმნან ჩრდილოეთის ქვეყნებში.

ამგვარად, ხაზგასმით აღნიშნავს კორესპონდენტი, ის, რასაც ჰარიზში უწოდებენ „მშვიდობის მოყვარე ერთა ბლოკს, რომელიც ნელნელა ყალიბდება“, არსებითად სხვა არაფერია, თუ არ დასავლეთის სახელმწიფოთა ახალი ცდა შეჰქმნან ნეიტრალური ქვეყნების ანტიგერმანული ფრონტი.

ამ მიზნებს ემსახურება ერთა ლიგაც. ინგლისი და საფრანგეთი ცდილობენ ამ ბლოკში შეიტყუონ ნეიტრალური ქვეყნები იმ დაპირებით, რომ ისინი დიდ უპირატესობას მიიღებენ ეკონომიურ დარგში.

ვ. ი. ლენინის სტატიის — „პორტ-არტურის დაცემის“ 35 წლისთავისათვის

რუსეთის ცარიზმი დიდხანს ოცნებობდა შორეულ აღმოსავლეთში შეჭრას. ეს აშკარა მტაცებლური პოლიტიკა მიზნად ისახავდა წყნარ ოკეანეზე გაბატონებას და ჩინეთის ტერიტორიების დაპყრობას.

ჯერ კიდევ აღარე, ვიდრე რუსეთის ცარიზმი გერმანელებისა, ფრანგებისა და ინგლისელების დახმარებით სისხლში ჩაახრჩობდა სახალხო მოძრაობას ჩინეთში, რუსეთის თვითმპყრობელობამ აიძულა ჩინეთი, რათა მას რუსეთისათვის გადაეცა ლიაოდუნის ნახევარკუნძული პორტ-არტურის სიმაგრით.

რუსეთი მიიწევდა კორეის დასაპყრობად. მაგრამ ჰორიზონტზე გამოჩნდა ახალი მოწინააღმდეგე ძალა — იაპონიის ბურჟუაზია. ამრიგად, შორეულ აღმოსავლეთში ერთმანეთს შეეჯახა ორი მტაცებელი — მეფის რუსეთი და იაპონია. იაპონია ომის გამოუცხადებლად 1904 წლის იანვარში თავს დაესხა პორტ-არტურის სიმაგრეს.

დაიწყო რუსეთ-იაპონიის ომი. რუსეთის ცარიზმის გამოთაყვანებული ჟურნალები ფიქრობდნენ, რომ ომი განაძტკიცებდა ცარიზმის ბატონობას, შეაფერხებდა რევოლუციას. ნამდვილად კი ამ ომმა შეარყია ცარიზმის ბატონობა. კიდევ მეტი, — მან გამოამჟღავნა ცარიზმის პოლიტიკური სისტემის მთელი სიდამპლე.

ბოლშევიკები და მენშევიკები სხვადასხვანაირად უყურებდნენ რუსეთ-იაპონიის ომს. მენშევიკები და მათ შორის ტროცკი ობორონცობას ჰქადაგებდნენ, მოითხოვდნენ „სამშობლოს“ დაცვას. ბოლშევიკები ლენინის მეთაურობით კი გადაჭრით გამოდიოდნენ ამ შეხედულების წინააღმდეგ. ბოლშევიკების დამოკიდებულება რუსეთ-იაპონიის ომის საკითხისადმი შესანიშნავად დაახასიათა ვ. ი. ლენინმა თავის სტატიაში — „პორტ-არტურის დაცემა“. ვ. ი. ლენინის ეს სტატია პირველად დაიბეჭდა 1905 წლის 14 (1) იანვარს გაზ. „ვპერიოდის“ № 2-ში.

ბოლშევიკები ლენინის მეთაურობით სთვლიდნენ, რომ რუსეთის ცარიზმის დამარცხება ამ ომში საჭიროა, რადგან იგი არა თუ შეაფერხებს რევოლუციას, არამედ გამოამჟღავნებს ცარიზმის პოლიტიკური სისტემის მთელ სიდამპლეს და ხელს შეუწყობს რევოლუციის განვითარებას. პორტ-არტურის დაცემა თვითმპყრობელობის დაცემის დასაწყისიაო, — სწერდა ლენინი.

ამ სტატიაში ლენინი კლასიკური სიღრმით განსაზღვრავს იაპონიასთან ომში რუსეთის სამარცხვინო დამარცხების ნამდვილ მიზეზებს, ევროპის ბურჟუაზიის დამოკიდებულებას ცარიზმის ამ ისტორიული კატასტროფის ფაქტთან და ხაზს უსვამს იმ გარემოებას, რომ ომში დამარცხება გამოიწვევს რევოლუციის შემდგომ განვითარებას.

მასებში დღითი-დღე იზრდებოდა აღშფოთება ცარიზმის უგუნური პოლიტიკით. აშკარა ხდებოდა ცარიზმის სისტემასთან ხალხის ინტერესების წინააღმდეგობა. ლენინი აღნიშნავდა, რომ დავიწყებას მიეცა ის ხანა, როდესაც ომს აწარმოებდნენ დაქირავებულნი და ხალხისაგან ნახევრად მოწყვეტილი კასტები, რომ ომს ახლა აწარმოებენ ხალხები.

„თავისი სულელური და დანაშაულებრივი კოლონიური ავანტიურით თვითმპყრობელობამ ისეთ ჩიხში მოიმწყვდია თავი, საიდანაც თავის განთავისუფლება შეუძლია მხოლოდ თვით ხალხს და მხოლოდ ცარიზმის დანგრევით“.

მოვლენებმა, რომლებიც ვითარდებოდა შორეულ აღმოსავლეთში, სავსებით ნათელი გახადა, რომ ცარიზმი უთავბოლოდ ხარჯავდა ათეულ მილიონებს სამხედრო ტექნიკისათვის, მაშინ, როდესაც არ ჰყავდა მომზადებული ხალხი, ვინც გამოიყენებდა ამ ტექნიკას. უვარგისი აღმოჩნდა სიმაგრეებიც, სახმელეთო არმიაც, საზღვაო ფლოტიც, რომელიც სხვათა შორის ახალი მძლავრი სამხედრო ხომალდებისაგან შესდგებოდა.

ვ. ი. ლენინი აკრიტიკებს ახალი „ისკრის“ შეხედულებებს და მის პოზიციას, ახალმა „ისკრამ“ როგორც მოსალოდნელი იყო, დაბნეულობა გამოიჩინა.

ახალი „ისკრის“ რედაქციის მიერ გამოშვებულ ფურცელში ნათქვამი იყო, რომ მუშებისათვის საჭიროა ყოველ მიზეზს გარეშე ზავი. ამ ლოზუნგის ენერგიულ პროპაგანდას ეწეოდა მოღალატე ტროცკიც.

არა, — ამბობდა ლენინი, — რუსეთის თავისუფლება და პროლეტარიატის ბრძოლა სოციალიზმისათვის მჭიდროდ არის დაკავშირებული თვითმპყრობელობის სამხედრო დამარცხებასთან.

„არა რუსმა ხალხმა, არამედ რუსეთის თვითმპყრობელობამ დაიწყო ეს კოლონიური ომი, რომელიც ძველი და ახალი ბურჟუაზიული სამყაროს ომად გადაიქცა. არა რუსმა ხალხმა, არამედ თვითმპყრობელობამ განიცადა სამარცხვინო დამარცხება. რუსმა ხალხმა მოიგო თვითმპყრობელობის დამარცხებით. პორტ-არტურის კაპიტულაცია არის ცარიზმის კაპიტულაციის პროლოგი“.

გასაგებია, თუ რატომ იყო შეშფოთებული ევროპის ბურჟუაზია, რატომ იყო იგი მზად თანაგრძნობა გამოეცხადებინა რუსეთის მხრივ იაპონიისადმი ყოველგვარ დათმობებისათვის, რადგან გრძნობდა, რომ რუსეთის რევოლუცია გახდებოდა ევროპის რევოლუციის პროლოგი.

„დიალ.—სწერს ლენინი დასასრულ, — თვითმპყრობელობა შეუსუსტებულია. რევოლუციისადმი რწმენა ებადება ყველაზე ურწმუნოს. რევოლუციისადმი საყოველთაო რწმენა უკვე რევოლუციის დასაწყისია. მისი განგრძობისათვის თვით მთავრობა ზრუნავს თავისი ავანტიურით. სერიოზული რევოლუციური შეტევის მზარდაჭერასა და გაფართოებაზე რუსი პროლეტარიატი იზრუნებს“.

○

ვ. ი. ლენინის ეს სტატია ფასდაუდებელ დოკუმენტს წარმოადგენს. იგი უდიდეს დახმარებას გაუწევს პარტიის ისტორიის შემსწავლელ ამხანაგებს, პირველ რიგში იმათ, ვინც საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის სახელმძღვანელოს სწავლობს მარქსიზმის კლასიკოსთა პირველწყაროებით.

ვ. დევაძე

პირველი ქართული წარმოდგენა გიორგი ერისთავის თეატრში, 1850 წ. 14 იანვარს. **სურათზე:** სცენა პიესიდან „გაყრა“ (მარცხნიდან): ბ. თუმანიშვილი—მაკარინეს როლში და ა. ორბელიანი—შუშანას როლში.

გამოსასვლელ დღეს თბილისში

ბავშვთა დასვენების პარკში

12 იანვარს ბავშვთა კულტურისა და დასვენების პარკი დილიდანვე გაივსო ბავშვებით. თოვლმა პატარებში უდიდესი სიხარული გამოიწვია. დიდხანს ისრიალეს ბავშვებმა სპეციალურად მათთვის დამზადებული თხილამურებითა და ციგებით.

ამ დღეს პარკში 100-ზე მეტი ბავშვი მოვიდა.

შემოხვევა ზოოპარკში

ამ დღეებში თბილისის ზოოპარკში ერთერთმა თეთრმა დათვმა ორი ბელი შობა. ბელების სხვა საკანში გადაყვანა ვერ მოასწრეს და ისინი იმავე საკანში მყოფმა ხვადმა დათვმა შეჭამა.

„ცარიცინის გმირული დაცვა“

ცარიცინის გმირული დაცვის 20 წლისთავთან დაკავშირებით 14 იანვარს საქართველოს განათლების სახალხო კომისარიატის ლექტორიუმი კონსერვატორიის დარბაზში აწყობს ლექციას თემაზე: „ცარიცინის გმირული დაცვა“. მოხსენებას წაიკითხავს პოლკოვნიკი ამბ. ძაბახიძე. შესვლა 1 მანეთი.

ლექციის დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

საახალწლო ნაძვის ხე

12 იანვარს ლ. მ. კაგანოვიჩის სახელობის ბავშვთა მხატვრული აღზრდის და ტექნიკური პროპაგანდის სახლში არდადეგების დამთავრებასთან დაკავშირებით გაიმართა საახალწლო ნაძვისხე. ნაძვის ხესთან 100-ზე მეტმა ბავშვმა მოიყარა თავი.

ბავშვებს უჩვენეს ა. ოლერადის პიესა „ძველ ინგლისში“.

შეჯიბრება ფრანგულ ჭიდაობაში

ლენინის სახელობის სასპორტო დარბაზში გაიმართა შეჯიბრება ფრანგულ ჭიდაობაში ქალაქ თბილისის გუნდურ პირველობაზე. შეჯიბრებაში მონაწილეობდნენ სასპორტო საზოგადოებების მოჭიდავეთა ნაკრები გუნდები.

ხელოვნების ქრონიკა

○ ლ. ჰ. ბერიას სახელობის კულტურის სახლში 18 იანვარს საქართველოს სახელმწიფო ფილარმონიის მოწვევით ივნვარში თბილისში ჩამოვლენ მოსკოვის კონსერვატორიის ორდენოსანი პროფესორები: პიანისტთა შოპენის სახელობის საერთაშორისო კონკურსის ლაურეატი ლ. ობორინი და ჟ. ივუმნოვი.

○ თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიის საკონცერტო დარბაზში 15 იანვარს გაიმართება ამავე კონსერვატორიის სტუდენტთა სიმფონიური ორკესტრის მეორე სიმფონიური კონცერტი ორდენოსან კომპოზიტორ გ. კილაძის დირიჟორობით.

მოზარდ მაყურებელთა ქართული თეატრი მოსკოვს მიემგზავრება

მოზარდ მაყურებელთა ქართული თეატრი, რომელმაც პირველი ადგილი დაიკავა მოზარდ მაყურებელთა თეატრებისა სრულიად-საკავშირო დათვალიერების პირველ ტურში, თებერვლის პირველ რიცხვებში მიემგზავრება მოსკოვს, სადაც შესდგება დათვალიერების მეორე ტური.

მოსკოვში თეატრი 3 პიესას დასდგამს: მოლიერის „სკაპენის ორნები“, ს. მთვარაძის „სურამის ციხეს“ და ბ. გამრეკელისა და გ. ნახუცრიშვილის „ლადო კეცხოველს“. (საქდესი).

ახალი ამბები

○ **802.000 მანეთი** გადასდო თბილისის აღმასკომმა ქალაქში საბინაო მშენებლობისათვის 1940 წლის პირველ კვარტალში.

○ **დამთავრდა** სახანძრო-ტექნიკური კომბინატის მშენებლობა თბილისში. კომბინატი მუშაობას შეუდგება უახლოეს კვირაში.

○ **მეთხილამურეთა შეჯიბრება** თბილისის პირველობაზე დაიწყება 24 იანვარს ბაკურიანში და გაგრძელდება 29 იანვრამდე. შეჯიბრებაში მონაწილეობას მიიღებს 70 მეთხილამურე.

○ **დიდუბეში მთავრდება** ახალი დიდი აბანო-სამრეცხაოს მშენებლობა. აბანო-სამრეცხაო გაიხსნება მარტის ბოლოს.

პარტკალენდარი

საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის ბერიას სახელობის რაიკომი იუწყება, რომ ის ამხანაგები, რომლებიც ჩამოთვლილი იყვნენ „კომუნისტის“ 11 იანვრის ნომერში მოთავსებულ სიაში (იხ. „კომუნისტი“ № 9 „პარტკალენდარი“) და მათ შორის ამბ. გრიგოლ ასლანის-ძე მხეიძე, რომელიც შეცდომით გამოცხადებული იყო მზეიძის გვარით, უნდა გამოცხადდნენ რაიკომის ინსტრუქტორ ამბ. ხოსროვასთან.

საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის კიროვის რაიკომი აცხადებს, რომ პარტბილეთი № 1502650, გაცემული ხალათ სარქისის-ძე ალექსანდრის სახელზე, დაკარგულია და ჩათვლილს გაუქმებულად.

საქ. კ. პ. (ბ) ხაშურის რაიკომი აცხადებს, რომ საკანდიდატო ბარათი № 2165592, გაცემული ზაქარია ელეფთერისძე კაპანაძის სახელზე, დაკარგულია და ჩათვლილს გაუქმებულად.

ღღეს თეატრებსა და კინოებში

თეატრებში: **სახელმწიფო** — „ტოსკა“ (ტალ. № 91 და 4 ან. 6 წარმ.), **რუსთაველის** სახელობის—„გუშინდელნი“ (ტალ. № 90), **მარჯანიშვილის** სახელობის — „ჩატეხილი ხიდი“, **მუსკომედია** — „სკაპენის ორნები“.

კინოებში: **რუსთაველის** სახ. — „პატრიოტი“, **ოქტომბერი** — „ინჟინერ კოჩინის შეცდომა“, **დამკვრელი** — „უმაღლესი ჯილდო“, **კომკავშირელი** — „ტრაქტორისტები“, **სპარტაკი** — „მფრინავები“, **ლუქსემბურგის** სახ. — „ინჟინერ კოჩინის შეცდომა“, **26 კომ.** სახ. — „შორეულ აღმოსავლეთში“, **კომინტერნი** — „ჩაპაევი“.

პასუხისმგებელი რედაქტორის მოადგილე პ. რატიანი

საქართველოს ფინანსთა სახალხო კომისარიატი წინადადებას აძლევს სტალინის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიური ფაკულტეტის კურსდამთავრებულთ:

1) ელ. ზაქარიაძეს, 2) მ. კაზაროვს, 3) ალ. ელგელდარაშვილს, 4) ივ. ჩანკვეტაძეს, 5) ნ. ჩხაიძეს, 6) ს. ოსიპოვს, 7) პ. მემანიშვილს, 8) ვლ. ბენდიაშვილს, 9) აბრ. აჯამელაშვილს, 10) ანტ. გორგოშიძეს ორი დღის განმავლობაში გამოცხადდნენ საქ. ფინსახკომის კადრების განყოფილებაში, კეცხოველის ქ. № 7.

1003 ფინანსთა სახალხო კომისარიატი.

თბილისში, მოლოტოვის სახ. რაიონის ყველა ტიპის უმაღლესი სასწავლებლებისათვის მოსამზადებელ კურსებზე

გრძელდება მსმენელთა მიღება რუსულ და ქართულ სექციებზე.

მისამართი: საბჭოს ქ. № 17, მე-77 სკოლა. პირობების გაგება საღამოს 7 საათიდან 10 საათამდე. ტელეფონი 3-23-85.

4616 კურსების დირექცია.

მამიდა თამარ მაღრაძე-ტაბატაძისა, ბიძა პლატონ, მამიდაშვილები ზურაბ, ელენე და კოტიკო ტაბატაძეები იუწყებიან დაუგიწყარ

ვახტანგ ალექსანდრეს-ძე მაღრაძის

გარდაცვალებას. დაკრძალვა 16/I ს. მარელისში. 100

მეუღლე მარიამ, შვილები ლალო, ნინო, შვილიშვილი დარეჯან, სიძეები ვლადიმერ ნუცუბიძე, შიო კაციტაძე იუწყებიან დაუგიწყარ

იოსებ სპირიდონის-ძე აბრამიძის

გარდაცვალებას. 4611

მეუღლე მარიამ, შვილები სიმონ, ლეო, თამარ, ნინო, იულია, რძალი ელენე, სიძეები ა. ბამანიშვილი, თ. ნიკარაძე, ნ. გვანცელაძე, შვილიშვილები იუწყებიან ძვირფას

სიმონ ემელიანეს-ძე ყარანგოზაშვილის

გარდაცვალებას პანაშვიდი 14/I 6 ს. გამოსვენება 15/I 5 ს. მუზეუმის, 3. 4613

და ქრისტინა, სიძე კარპენი მაჰავარიანები შვილებით ტარიელით და შალვათი, რძლით მართონი, შვილიშვილით მარინათი იუწყებიან საყვარელ

ივანე მიხეილის-ძე კახიანის

გარდაცვალებას. დაკრძალვა ქ. ბათუმში 16/I პიონერების ქ. 11. 4614

დისწულები მარუსია შვილებით, ქეთო, სონა, ფაცო, ბიჭოლა იუწყებიან საყვარელი სიძის

ლუკა სიმონის-ძე კიკნაძის

გარდაცვალებას. დაკრძალვა ხარაგოულში. 4616

მარჯანიშვილის სახელობის თეატრის მსახიობები ელ. დონაური, ც. წუფუნავა, ელ. ჩერქეზიშვილი, ვ. ანჯაფარიძე, თ. ჭაკვავაძე, ნ. სინაურიძე, ბ. გამრეკელი, ელ. სიბილა, ელ. გურგენიძე, ქ. სხვიშვილი იუწყებიან სცენის დამსახურებულ მოღვაწის

ზიგზო იორდანიშვილის

გარდაცვალებას. 400

მარჯანიშვილის სახელობის თეატრის დირიჟორი შ. ღამბაშიძე, პ. დარახველიძე, ალ. ქურციკიძე, მ. სარქისოვი, მ. აბაანდაძე, დ. ჯანელიძე, ზ. შანშიაშვილი, გ. ბურკულაძე, პ. პატარაია, ს. იაშვილი იუწყებიან მეგობრის, სცენის დამსახურებულ მოღვაწის

ზიგზო იორდანიშვილის

გარდაცვალებას. 400

მეუღლე მარო დით ნინოთი, და ვარია სანგლიძე ქმრით და შვილით გივიკოთი, დისწულები თამარ, ეკატერინე, დავითი, ალექსანდრე იუწყებიან

ზიგზო ალექსანდრეს-ძე იორდანიშვილის

გარდაცვალებას. პანაშვიდი 14/I 6 ს. მლეთის შესახვევი 6. დაკრძალვა 15/I 3½ ს. 400

სტეფანე საანიშვილი ცოლით არუსიაკათი, შვილებით ვერიკოთი და სოსოთი, ლიზა კირაკოზოვა შვილით მარგოთი და ივანე საანიშვილი იუწყებიან სიძის

სიმონ ემელიანეს-ძე ყარანგოზაშვილის

გარდაცვალებას. დაკრძალვა კუკიის სასაფლაოზე. 4617

რედაქციისა და გამომცემლობის მისამართი: თბილისი, ლენინის ქუჩა № 28. **ტელეფონები:** პასუხისმგებელი მდივნის—3—08—67, პ.-მგ. მდივნის მოადგილისა—3—06—88, ბანყოფილებებისა: პარტიულის—3—57—61, პროპაგანდის და პრესის მოხილვის 3—81—84, სასოფლო-სამეურნეოს—3—73—40, ეკონომიურისა და განათლება-ჯანმრთელობის 3—80—83, ლიტერატურისა და ხელოვნების და ინფორმაციის—3—80—84, წერილებისა—3—73—24, პ.-მგ. მორიგის და გამომშვებისა—3—81—65, გამომცემლობის—3—51—81, სტამბის დირექტორის—3—77—70. ხელნაწერები ავტორებს არ უბრუნდებათ.

ამხ. ს. თოდრიას სახელობის სტამბა „კომუნისტი“, თბილისი, ლენინის ქ. № 28.

მთავლიტის რუმუნებული—714

დ. ჯანელიძე

გ. ერისთავის რეალისტური თეატრი

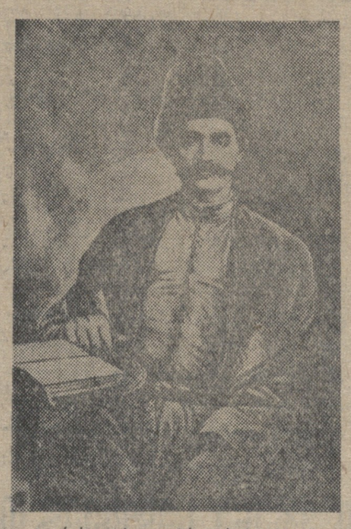

გიორგი ერისთავი
მხატვ. მალალაშვილის ნახატი

გ. ერისთავის თეატრის პირველი მსახიობი გიორგი დვანაძე
მხატვ. გ. ზაზიაშვილის ნახატი

ქართველ ხალხს საუკუნეობრივი განვითარებით შექმნილი მდიდარი თეატრალური კულტურა აქვს და ამიტომაც მრავალი რამ არის ამ უძვირფასესი საგანძურიდან შესასწავლი და შესათვისებელი. მაგრამ ყველაზე მეტად დასფასებელი ქართული სცენის წარსულიდან გიორგი ერისთავის რეალისტური თეატრია, რომელიც დარსდა 1850 წ. 14 იანვარს.

გასული საუკუნის მთელი 50 წლის მანძილზე ქართველი ხალხი მოკლებული იყო პროფესიულ თეატრს და საშინაო სპექტაკლებით ინარჩუნებდა ხანგრძლივი განვითარებით შექმნილ სცენიერი კულტურის ტრადიციებს. 1850 წ. ცარიზმის წინაღმდეგ ბრძოლაგადახდილმა გამოჩენილმა მოღვაწემ, პოეტმა-სატირიკოსმა და დრამატურგმა გიორგი ერისთავმა (1811-1864) შესძლო ქართული პროფესიული თეატრის აღდგენა. გიორგი ერისთავმა თეატრი აქცია თავისი დროის ქართული ნაციონალური კულტურის მთავარ კერად, აამაღლა სასახიობო ოსტატობა და სახალხო მნიშვნელობა მოუპოვა სცენას, სრულიად ახალი გზით და ახალი მმართველობით წარმართა დრამატული მწერლობა.

XIX საუკ. პირველ ნახევარში ქართული დრამატიული მწერლობა რუსული და ფრანგული კლასიკური თეატრით იყო შთაგონებული. ალ. ჭავჭავაძე განგრძობს XVIII საუკ. ქართული თეატრის გეზს და სთარგმნის კორნელის, რასინისა და ვოლტერის ტრაგედიებს.

გასული საუკუნის 40-იან წლებში ნ. ბარათაშვილი, დ. ყიფიანი და ოქროპირ წერეთელი უკვე ცდილობენ თავი დააღწიონ კლასიკური დრამის გავლენას და ამ მხრით ისინი მიჩნეულ უნდა იქნან ახალი ქართული დრამატიული მწერლობისა და თეატრის წინამორბედ ძალად. ნიკ. ბარათაშვილი სთარგმნის ი. ლაზარევიცის პროტესტანტული სულით გაჟღენთილ ტრაგედიას „იულიოს ტარენტელს“, დ. ყიფიანი კი—შექსპირის ტრაგედიას — ჰამლეტ თავისუფალი სიყვარულისას — „რომეოსა და ჯულიეტას“, რომელიც ფეოდალური უხამსი ტრადიციების მსჯავრმდებელად იწვევს მაყურებელს. ხოლო ოქროპირ წერეთელი ქართული ხალხური შემოქმედების სათავეებთან დგას და ჰქმნის ორიგინალურ კომედიას, რომელიც ჩვენამდე მოღწეული პირველი ნიმუშია ბერიკაობის ლიტერატურულ პიესად გარდაქმნისა.

მაგრამ ახალი ქართული რეალისტური დრამატიული მწერლობა და თეატრი მაინც გიორგი ერისთავის ბრწყინვალე ლიტერატურული ნიჭითა და დიდი სასცენო ოსტატობით არის შექმნილი.

გიორგი ერისთავს ქართული თეატრის განახლებისათვის არ გაუჩნდა არც ახალი დრამატიული მწერლობა, არც მსახიობთა დასი, არც სასწარი და არც საშუალება, მაგრამ მისმა ენერგიულმა და შეუპოვარმა, ყოვლის გადამლახველმა ნებისყოფამ და საქმისადმი უსაზღვრო სიყვარულმა ოცნება სინამდვილედ აქცია და 1850 წელს ქართული პროფესიული თეატრის განახლებას საწყისი მიეცა. როდესაც 50 წლის შემდგომ, ილია ჭავჭავაძე გიორგი ერისთავის ღვაწლს აფასებდა, მან შექსპირის სიტყვები გაიხსენა: „არარაისგან არ იქნების არარაიცაო“, ჩვენმა თეატრმა ცხადათ დაგვანახა, რომ შესაძლოა არარაისგან იქმნას რამ, ამ ორმოცდაათი წლის წინათ,—სთქვა ილიამ,—არარა იყო და ეხლა ვხედავთ, რომ ამ არარაისაგან იქმნა ჩვენი თეატრი,—ეს ჯერ კიდევ ბევრი რამ არ არის. საქმე ის არის, რომ ი